

## 2. Fremskaffelse af nye Boliger.

Det tyske Rige har paa forskellig Maade støttet og opmuntret Byggevirksomheden. I 1918 blev der ydet egentligt *Tilskud* til Opførelse af mindre Boliger. Tilskuddet skulde dække Forskellen mellem de virkelige Byggeudgifter og enten a) Omkostningerne ved Opførelse af en lignende Bygning, naar de ekstraordinære Forhold var ophørt, eller b) den Sum, man faar ved at kapitalisere Lejen i en tilsvarende Bygning i samme Kommune. Tilskuddet betales med Halvdelen af Riget og Halvdelen af den enkelte Stat og vedkommende Kommune.

I 1919 indsaa man, at der ikke var Udsigt til snarligt Fald i Byggepriserne, og gik ved en Anordning af *10. Januar 1920* over til at yde *Laan til Boligbyggeri* af offentlige, i denne Anledning dannede, Fonds.

Laanene, der er *rentefri i 20 Aar*, ydes af Riget med et fast Beløb pr. Kvadratmeter *Boligareal*, og vedkommende Kommune skal yde et Beløb svarende til  $\frac{1}{3}$  heraf. Hvis Husets Lejeværdi, der kontrolleres af Kommunen og revideres hvert 5te Aar, stiger tilstrækkeligt, skal  $\frac{4}{7}$  af Laanet tilbagebetales, og hvis Huset sælges med Fortjeneste skal  $\frac{2}{3}$  tilbagebetales. — *Efter 20 Aars Forløb* vurderes Ejendommen, og hvis Vurderingssummen bliver mindre end Husets Opførelsessum, betragtes Forskellen som ydet Tilskud, der først afskrives paa Statens Laan. Den herefter tiloversblivende Del af Laanet forrentes og tilbagebetales da ved en aarlig Ydelse paa 5 pCt. p. a., hvoraf 4 pCt. p. a. af den til enhver Tid værende Restgæld er Rente, Resten Afdrag.

For at skaffe Pengemidlerne til dette Formaal, blev der ved Rigslov af *26. Juni 1921* paalagt en *Afgift paa ældre Boliger* paa 5 pCt. p. a. til vedkommende Stat og 5 pCt. til Kommunen af den aarlige Lejeafgift i 1914. Afgiften rammer alle Slags Lejemaal, ogsaa Fremleje og Forpagtningsforhold og ogsaa Ejere, der bebor deres egen Ejendom, skal betale Afgift af Nyttéværdien.

Af de indkomne Beløb skulde Staterne og Kommunerne indbetale en Del til Riget til Dannelsen af en Reservefond. Paa Grund af Markens Sammenbrud er der trods meget store Forhøjelser af Afgiften kun indkommet ganske ringe Beløb og Opførelsen af Bygninger for offentlige Midler er nu ganske ophørt.

En anden Foranstaltning til Afhjælpning af Bolignøden er *Kulafgiften* til Dannelsen af en Fond til Fremskaffelse af *Boliger for Minearbejdere*, der i 1920 og 1921 har indbragt 1 739 Mill. Mark, hvortil kommer et Tilskud fra Staten paa 1 800 Mill. Mark. I 1920 og 1921 var der paabegyndt Opførelsen af 24 643 Boliger for Minearbejdere, men ogsaa denne Bevægelse synes nu at være ved at gaa i Staa.

Endvidere kan nævnes, at saavel Riget som de enkelte *Stater og Kommunerne* har oprettet særlige *Fonds* til Fremskaffelse af *Boliger* for deres *Tjenestemænd*, ligesom større *Arbejdsgivere* kan *paalignes Bidrag* til Opførelse af Boliger for deres Arbejdere, at der kan tiltaas *Skattelempelser* for Nybygninger, og at der i Tyskland er gjort og gøres et stort Arbejde for Fremskaffelse af billige Bygningsmaterialier.

## Frankrig.

### 1. Huslejereregulering.

Den franske Huslejelovgivning adskiller sig fra den øvrige evropæiske Huslejelovgivning — bortset fra Belgien — dels ved dens overordentlig vidtgaaende Bestemmelser, dels ved, at den yder særlige Privilegier til Personer, som har lidt Tab, personlige eller økonomiske, under Verdenskrigen. Resultatet af denne Lovgivning var, at der *under Verdenskrigen* overhovedet *ikke* skete nogen *Stigning af Lejeniveauet* i Frankrig.

Den 14. August 1914 udstedtes et *Moratorium*, gældende for 3 Maaneder, og som senere stadig blev forlænget; herved blev alle Lejemaal, der omfattedes af Bestemmelsen, forlænget, saalænge Krigen varede, idet *Opsigelsesretten blev ophævet*, og der blev givet Udsættelse med Betalingen af Husleje indtil Krigens Slutning, ligesom enhver Lejeforhøjelse